

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 64/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie gen. M. R. Štefánika 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 439/2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca z 13. apríla 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 19/2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou

namietal porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 30. septembra 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 439/2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) z 13. apríla 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 19/2003 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že je účastníkom konania (žalovaným) v spore „o náhradu škody z väd výrobkov...“, ktoré je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 19/2003. V priebehu konania okresný súd ustanovil znalca, ktorý vypracoval znalecký posudok a sťažovateľ podal proti znaleckému posudku námietky. Okresný súd uznesením z 13. apríla 2015 rozhodol o trovách znalečného, s ktorého závermi však sťažovateľ nesúhlasil, preto podal proti tomuto uzneseniu odvolanie. Uznesením krajského súdu z 30. septembra 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 439/2015 bolo uznesenie okresného súdu sp. zn. 12 C 19/2003 z 13. apríla 2015 potvrdené.

3. Sťažovateľ považuje uznesenia krajského súdu a okresného súdu o trovách znalečného za nespravodlivé a diskriminačné, porušujúce jeho označené práva podľa ústavy a dohovoru (pozri bod 1), pričom poukazuje na to, že uznesenia okresného súdu a krajského súdu boli vydané predčasne, pretože znalec sa ešte nevyjadril k jeho námietkam podaným k vypracovanému znaleckému posudku a okresný súd ho predtým ešte nevypočul (poukazuje pritom na iné uznesenie toho istého krajského súdu sp. zn. 6 Co 567/2014 z 25. augusta 2014, podľa ktorého by o znalečnom mal okresný súd rozhodnúť až po výsluchu znalca).

4. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že jeho základné právo „na spravodlivý súdny proces, právo na súdnu ochranu, právo na účinný opravný prostriedok, zákaz diskriminácie zaručené v čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo v konaní na Krajskom súde v Žiline - uznesením zo dňa 30.09.2015, sp. zn.: 5 Co/439/2015-524 porušené...

... bolo v konaní na Okresnom súde Čadca – uznesením zo dňa 13.04.2015, sp. zn.: 12C/19/2003-502 porušené...“.

5. Ďalej sťažovateľ žiada, aby ústavný súd uznesenie krajského súdu a okresného súdu zrušil, priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € a náhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Podľa čl. 13 dohovoru (právo na účinný prostriedok nápravy) každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Podľa čl. 14 dohovoru (zákaz diskriminácie) užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba

pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS. 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, I. ÚS 313/2010).

10. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich

do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

11. V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa namietajúceho porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

12. Jediná námietka sťažovateľa v sťažnosti tkvie v tom, že považuje uznesenia okresného súdu a krajského súdu o trovách znaleckého dokazovania (znalečnom) za predčasne vydané a nespravodlivé, pretože voči znaleckému posudku podal námietky a všeobecné súdy o znalečnom rozhodli pred vypočutím znalca. Tieto uznesenia považuje za diskriminačné voči nemu (bližšie pozri bod 3 a tam uvádzané iné rozhodnutie krajského súdu). Iné konkrétne a vecné dôvody však k jednotlivým označeným právam podľa ústavy a dohovoru a ani k prípadnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uznesení okresného súdu a krajského súdu v sťažnosti bližšie neuviedol (chýba teda riadne odôvodnenie sťažnosti v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

13. Podľa jej skutočného obsahu sťažnosť možno vyhodnotiť v podstate iba ako ďalší opravný prostriedok vo veci priznania znalečného znalcovi, pričom sťažovateľ vystupuje v tomto konaní ako žalovaný. Argumentácia sťažovateľa, ktorý namietka predčasnosť a rýchlosť rozhodovania o znalečnom, ktoré navyše nie je konečným meritórnym

rozhodnutím, je bez ústavného rozmeru, pretože smeruje proti takým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu, ktorými tieto súdy posudzovali, či predložené vyúčtovanie znalečného znalcom bolo v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách, výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v znení neskorších predpisov, teda ide o aplikáciu práva v rovine podústavného práva, a dokonca podzákonného práva. V tomto smere ústavný súd poukazuje - vo vzťahu k čiastkovému rozhodovaniu o znalečnom - na režim § 139 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého „o znalečnom súd rozhodne do 30 dní od vykonania tohto dôkazu“ [pozri aj judikatúru v ASPI, komentár IURA a komentár C. H. BECK „O odmene znalca a o náhradách vzniknutých nákladov má súd rozhodnúť bez prieťahov po podanom vyúčtovaní, a to nezávisle od skončenia veci, v ktorých bol posudok urobený. Po právoplatnosti rozhodnutia o nárokoch znalca sa priznaná odmena a náhrada nákladov znalca bez meškania vypláti“ (R 20/1980)].

14. V tejto veci rozsah sťažovateľovho vkladu na úhradu znalečného (záloha v sume 150 €) je navyše sumou celkom zjavne bagateľnou, teda to by bol sám osebe dôvod na odmietnutie jeho sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. I. ÚS 560/2015). O účelovosti tvrdenia sťažovateľa svedčí aj fakt, že kým v tejto veci namieta neprimeranú rýchlosť rozhodovania o priznaní znalečného (napriek zákonnej dikcii § 139 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), v inom konaní pred ústavným súdom (Rvp 15589/2015) napáda aj prieťahy v konaní okresného súdu v tej istej veci.

II.A K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu

15. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ predmetnou sťažnosťou napadol uznesenie okresného súdu. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať uznesenie okresného súdu, keďže proti nemu bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil, a o jeho odvolaní proti nemu rozhodol krajský súd uznesením z 30. septembra 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 439/2015. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

16. Vzhľadom na argumentáciu sťažovateľa v sťažnosti, ktorá je nedostatočná a bez ústavného významu (pozri body 12 až 14), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo vzťahu ku krajskému súdu odmietol jednak pre zjavnú neopodstatnenosť, keďže nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi označenými základnými právami podľa ústavy a dohovoru a uznesením krajského súdu [podľa judikatúry ústavného súdu alebo judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) a tiež právo na spravodlivé súdne konanie „sú práva výsledkové“ (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08 alebo (Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002)], ale tiež aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (pozri bod 12).

Na tomto konštatovaní nemôže zmeniť nič ani skutočnosť, že sťažovateľovi krajský súd nedal odpoveď na jeho návrh na prerušenie konania (k tomu ústavný súd uvádza, že týmto návrhom by sa iba zbytočne predĺžil jeho spor a rozhodnutie vo veci samej, v ktorom sťažovateľ navyše namieta aj priet'ahy na ústavnom súde).

17. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd už nezaoberal prípadne aj ďalšími nedostatkami sťažnosti [bod 3 petitu na s. 5 sťažnosti je neúplný, pretože neobsahuje okrem požiadavky zrušenia uznesení okresného súdu a krajského súdu aj návrh na vrátenie veci na ďalšie konanie v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2016